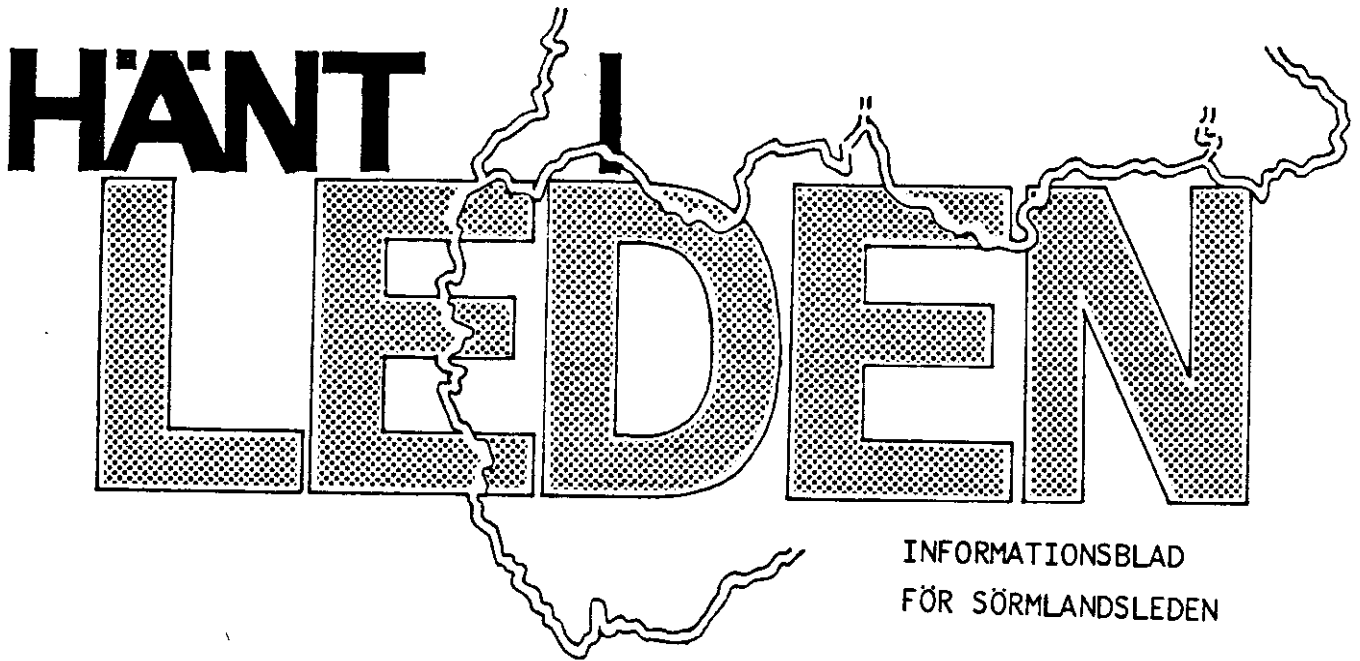

HÄNT I LEDEN

INFORMATIONSBLAD
FÖR SÖRMLANDSLEDEN

Välkomna att läsa detta nummer av Hänt i leden. Det var länge sen sist, men nu gör vi ett försök att återuppta traditionen med detta informationsblad.

Innehåll

Vår på leden med tips till etappledare från Gunnar Löwgren

Invigningsvandringar på Tunabergsdelen	sida 3
Vintervandring, tre dagar i februari månad	4
Information från årsmötet	5
Vad händer med Guiden	6
Rätt och fel i naturen, en trycksak som bilaga	6
Skyltar : Karta invigningar	6 - 10

Vår på Sörmlandsleden

Det är vår efter en besvärlig vinter. Gudruns son vandrade tillsammans med en kamrat några dagar i februari i snö och 24 graders kyla. De märkte att vintern på sina håll farit hårt fram med skogen. Snötyngda träd hade brutits och fallit kors och tvärs över leden. Markeringar hade tagit stryk av det omväxlande vädret eller försvunnit. Läs mera i deras berättelse "Vintervandring".

April är vanligtvis den månad då vi etappledare tar en första översyn för att snygga till det som skadats under vintern. I år har snön försenat Din vårutflykt på etappen och kanske några vandrare hinner före Dej ut innan Du klarat av eventuella skavanker på den "gamla leden".

Färg, penslar, stolpar och virke för pilar finns på lager. Har din etapp råkat extra illa ut och du inte har hjälp att tillgå, säg då till så rycker vi ut.

Den nya Tunabergsdelen röjdes och målades delvis under besvärliga väderleksförhållanden. Det är därför möjligt att det bitvis behövs kompletteringar. För att vara säker på att leden är tydligt markerad måste man provgå från båda hållen. Vill ni se nya delar av leden kan ni vara med på invigningsvandringarna som presenteras längre fram i detta blad.

TIPS för etappledare.....

Målning Det är ju trevligt om målningen blir ungefär lika över hela leden. Målarfärg skaffar vi därför centralt. Markeringarna skall vara 5 cm breda på grova träd d v s träd över 12.5 cm i diameter. På klenare träd görs ringen 10 cm bred. Försök att undvika grövre träd, dels av estetiska skäl dels för att de blir avverkade tidigare.

Måla två smala ringar där vandraren skall skärpa uppmärksamheten t ex när leden kraftigt ändrar riktning eller närmar sig någon fara eller något av speciellt intresse.

Markeringarna bör vara placerade så att Du i halvsjymning och regn kan se nästa markering. Ofta skymms markeringarna av nedhängande kvistar som måste tas bort. Markeringarna kan vara tillräckligt tydliga från det ena hållet men otillräckliga från det andra. Det gäller framförallt nya sträckningar som måste kontrolleras från båda hållen. Där har Du som etappledare en viktig uppgift.

Sly och gräs I regnväder blir man extra blöt om knäna om markslyet inte avlägsnats. Försök att hålla efter slyet. Det räcker med att leden är så ren att en person går knätorr.

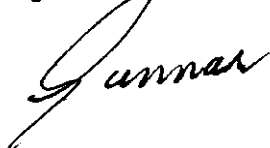
På några etapper är gräsväxten besvärande t ex Gruvtorpet, Ålsjöarna och Nävsjön. För att klara detta får vi nu låna en motorröjsåg med plastremmar som rensar snabbt och effektivt från gräs och spirande sly. Vill Du låna så säg bara till.

Spänger Varje år repareras flera hundra meter spång. I år får området från länsgränsen till Malmköping en extra översyn under ledning av Christer Lexell och Åke Lundkvist. Dessutom påbörjas i sommar upprustningen av spängerna på Fjällmossen. John Mårtensson på etapp 31 har själv mobiliserat några kamrater som redan börjat rusta upp på några besvärliga ställen.

Har Du några mindre spångreparationer som Du själv klarar av och behöver virke kan Du höra av Dig. Har Du större arbeten mobiliserar vi hjälp.

Hoppas att Du vid det här laget har hunnit ut på Din etapp och börjat klara av skavankerna. Det är skönt ute i skogen och våra gäster, vandrarna, är oss hack i häl.

Lycka till med vårupprustningen !

Gunnar

Invigningsvandringar på Tunabergsdelen kommer att genomföras under maj månad. Det mesta är klappat och klart och programmen ser Du här:

Söndagen den 11 maj kl 10.00

Samling vid Pumpen kl 10.00 vid Buskhyttans skola

Invigningen av etappen sker på Simonsberget ca kl 13 00. Där sker även demonstration av bergsklättring.

Det finns 3 alternativ att vandra till invigningsplatsen

- Alt 1 4 km lätt och kort vandring. Samling vid Hembygdsgården med information om Koppartorp, gruvområdet och kyrkan. Vandring till Simonsberget.
- Alt 2 Något ansträngande vandring med en utsiktspunkt förutom Simonsberget. Den blir 7 km lång. Start sker vid Skarasjön.
- Alt 3 6 km svår vandring från Nävekvarnsvägen väster Buskhyttan över Grishyttan och ett mindre utsiktsberg över Kummelberget upp till Simonsberget där samling sker.

Lördag den 24 maj

Samling vid Nävsjön kl 10 00

Lätt vandring över Vibberholmen och Nävekvarns Klint till Nävekvarn. Ca 10 km. Invigning av etappen sker på Nävekvarns Klint.

Söndagen den 25 maj

Samling vid Koppartorp kl 10 00

Vandringen startar vid St Uttervik och går till Östra Kovik. 6 km i besvärlig terräng men kortare alternativ kan erbjudas. Invigning av etappen sker på berget mellan Östra och Västra Kovik.

Friluftsförbundet i Södermanland deltar denna dag i form av en distriktsvandring.

Matsäck medtages till alla ovan beskrivna vandringar !

VINTERVANDRING 17.2 - 19.2 1986

En kamrat och jag har länge funderat på att vintervandra. Vi har gått mer än hälften av ledens sträckor under vår, sommar och höst, men aldrig på vintern. Förberedelserna började tidigt, för om man kommer in i en sportaffär på vintern och frågar efter torrkak, så stirrar expediten oförstående på en, och springer sedan in på lagret och kommer ut med några dammiga paket vegetarisk risotto. Eftersom vi föredrar en litet mer varierad kost, köpte vi ett mindre lager med, i vårt tycke, gott torrkak redan i somras.

Under jullovet gjorde vi en kort två-dagars vandring på en sträcka av leden som vi känner till väl. Dels för att prova tidigare oprovad utrustning och dels för att se hur mycket kläder man behövde, hur långt man kunde gå per dag, om man skulle ha sula i kängorna eller ha två sockor i stället ... etc.

En sak som vi märkte var att det var mycket svårare att hitta rätt, eftersom man bara hade markeringarna och ingen stig att gå efter. Ovanpå det kan ju läggas att alla markeringar målade på stenar var försvunna. Som tur är går tydligen djuren samma stigar på vintern som de går på sommaren, så ofta var stigen upptrampad, men om leden ska bli en bra vinterled så måste man kunna se en markering framåt hela tiden. För om man har gått fel fyra gånger på en timme, i 30 cm snö och med 15 kg packning, blir man gärna litet irriterad.

17.2

Vandringen startade kl 11, där leden skär Djupviksvägen. Himlen var molnig och det var fem grader kallt. Efter ca en timme var vi framme vid Rudgölen. Där åt vi lunch bestående av soppa och mackor. Klockan 15.30 kom vi till vindskyddet vid Vikitteln. Vi tänkte prova att sova en natt i vindskydd och en natt i tält. Ca kl 17 blev det mörkt och

vi beslöt att gå och lägga oss. Det sista jag gjorde var att läsa av termometern, som jag stulit ur vår fryssbox. Den stod på -7 grader mellan markeringarna "kyl" och "frys".

18.2

På morgonen var det -10 och mulet. Frukosten bestod av fruktsoppa och mackor. Direkt efter Vikitteln var det branta kullar. Där låg snön knädjup och till råga på allt började det snöa också. Det tillsammans gjorde att första kilometern tog 25 min att gå. Efter två timmar kom vi till Åbo, där vi lagade mat på något så lyxigt som källvatten. På eftermiddagen bröts molntäcket upp och det blev en strålande vinterdag, men det blåste fortfarande hårt. Upe på Uvberget bet vinden bra i ansiktet. Vid 14-tiden var vi framme vid Björnsjön, där vi slog upp vårt lilla tvåmanstält. På kvällen var det -10 grader.

19.2

Vi vaknade ca kl 6.30 och när jag tänkte ficklampan så häpnade vi inför synen att tältet var förvandlat till en isgrotta. Hela insidan av innertältet var belagd med 5 mm tjock fluffig frost. Det gjorde att så fort man rörde sig fick man ett fint snöfall på sig. Efter många duschar med snö fick jag på mig dunjacka och byxor, men när jag skulle ta på mig kängorna så upptäckte jag att de var lika flexibla som ett par hårt spända slalom-pjäxor. De hade frusit till is under natten, trots att de stått i absiden. När jag sedan kom fram till ryggsäcken, där termometern var fäst, häpnade jag ännu en gång - termometernålen stod en bra bit in på "frys". Temperaturen var -24 grader. Vi nöjde oss med att dricka en varm soppa och sedan gick vi. En bit efter Aspatorp hittade vi en stor sten i en sydsluttning. Där satte vi oss och åt och värmdes oss i solen. Nu var temperaturen bara -12 grader. Medan vi satt där såg jag två korpar som seglade förbi. Efter att ha suttit i några timmar gick vi sista biten till Stavsjö, där vi blev upphämtade.

Magnus Tollin
Robert Carlsson

Information från årsmötet

Det hölls den 12 april i Malmköping. Ca 20 medlemmar mötte upp på Plevnagården där årsmötesförhandlingarna hölls.

Efter sedvanlig genomgång av formalia, verksamhetsberättelse, ekonomi och revisorernas berättelse beviljades styrelsen ansvarsfrihet.

Efter valen på mötet är följande verksamma i styrelse, som revisorer och valberedning.

Styrelsen

Gunnar Löwgren	ordf
Kerstin Larsen	sekr
Britt-Marie Pettersson	kassör
Christer Marklund	v ordf
Gunnar Lindkvist	supp
Ingvar Nilsson	supp

Ledamöter från regionerna

2	Birger Nordin
3	Christer Lexell
4	Folke Andersson
5	Gunnar Sjöö
6	Rolph Englund

Suppleanter

Erik Söderström
Åke Lundqvist
Göran Pettersson
Johan Mårtensson

Ledamöter från Friluftsförbundet

Per-Olov Andersson
Sonia Karlsson

Lars Nygren
Håkan Westbom

Kontaktperson för Stockholm är Hans Carreman

Revisorer

Olle Engström
Siv Öhman

Gudrun Tollin

Valberedning

Folke Andersson, Lars Gustavsson och Christer Lexell

Årsmötet beslutade om oförändrad organisation och fastställde det förslag till verksamhetsplan som förelåg.

Årsmötet konstaterade också att överenskommelsen med stugföreningen slutförts helt enligt planerna.

Årsmötet beslutade bland annat att:

- inte för närvarande ändra sista dag för årsmötet
- inte aktualisera frågan om ändrat huvudmannskap
- f o m 1987 genomföra Sörmlandsledens Dag en söndag i maj månad.
- stödjande medlemmar antas enligt det förslag som styrelsen hade utarbetat.

Vad händer med Guiden ?

Det har inte varit möjligt att få den klar till denna sommar. Det beror bl a på att flera nya delar av leden ej är helt färdiga. Men det svåra arbetet är att få fram aktuella beskrivningar av de olika etapperna. Därför ber vi er alla som känner på sig att den gamla beskrivningen inte är uppdaterad att ta med sig papper och penna och skriva upp det ni kommer på under era kontrollvandringar. När ni kommer hem blir det lättare att fatta pennan och göra det där som saknas. Skicka sedan materialet till Gunnar Löwgren så blir han glad.

Målet är att Guiden skall kunna gå i tryck den 1 jan 1987 för att kunna distribueras under våren. Det är många som frågar efter Guiden och det sporrar till extra tag för att få den färdig.

Rätt och fel
i naturen.

Om allemansrätten

Det är en liten skrift som man bl a kan få i begränsad mängd från länsstyrelsen. Den finns även på engelska och tyska.

Har ni behov av engelsk eller tysk upplaga kan ni ringa till Marianne Molander på länsstyrelsen 0155-801 00. Hon har även små trycksaker om fridlysta växter....om det skulle intressera...

Skyltar

Det är ingen större svårighet att göra skyltar av bifogat utseende. Vi har nämligen tillgång till en textapparat. Efter inplastning hos ALEA-verken i Eskilstuna får vi någorlunda hållbara skyltar. Bif exempel finns inplastat på lager.

När det gäller hyggen är det viktigast att vi snabbt kommer ut och sätter upp orange snitslar. Det har tidigare nänt att vandrare haft svårt att hitta leden på andra sidan hygget och t.o.m. gått bort sig.

Har Du ej tillfälle att själv rensa hygget eller inte kan mobilisera förstärkning tag då hjälp av vandrare.

Den bifogade skylten för hyggen har varit effektiv. Vid hyggen är det viktigast för en vandrare att veta var han skall kunna komma fram till leden på andra sidan hygget.

Bif skylt som satts upp på båda sidor om större hyggen har aktiverat våra vandrare med gott resultat.

Önskar Du en skylt för något annat ändamål går det att ordna.

NYUPPTAGET HYGGE

FÖLJ ORANGE MARKERING

HJÄLP TILL ATT HÅLLA LEDEN SNYGG
OM VARJE VANDRARE RENSAR
MINST 5 M AV STIGEN ÖVER HYGGET
BLIR DEN SNART LÄTTGÅNGEN

TACK FÖR DIN HJÄLP

FÖRENINGEN SÖRMLANDSLEDEN

NYUPPTAGET HYGGE

FÖLJ ORANGE MARKERING

HJÄLP TILL ATT HÅLLA LEDEN SNYGG
OM VARJE VANDRARE RENSAR
MINST 5 M AV STIGEN ÖVER HYGGET
BLIR DEN SNART LÄTTGÅNGEN

TACK FÖR DIN HJÄLP

FÖRENINGEN SÖRMLANDSLEDEN

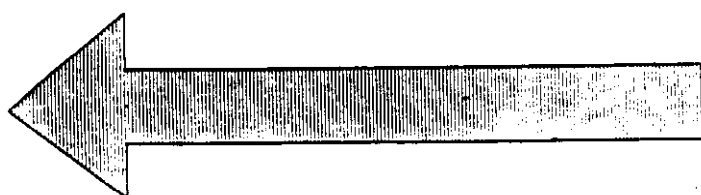

SÖRMLANDSLEDEN

ÄR HÄR

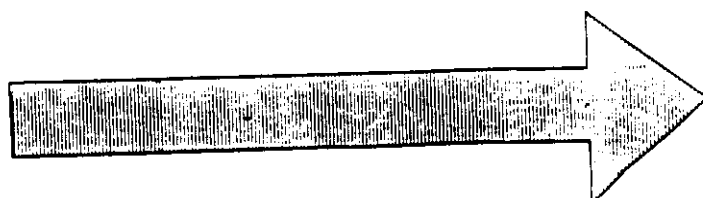
TILLFÄLLIGT OMLAGD

SÖRMLANDSLEDEN

ÄR HÄR

TILLFÄLLIGT OMLAGD

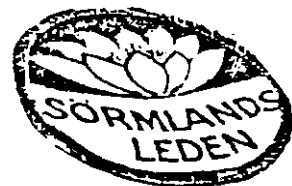

ETAPPLEDARE

i tjänst för

SÖRMLANDSLEDEN

*FÖRENINGEN
SÖRMLANDSLEDEN*

K A L L K Ä L L A

IAKTTAG VARSAMHET SÅ ATT VATTNET INTE FÖRORENAS

**Någon systematisk bakteriologisk kontroll
av denna källa förekommer inte och
det är därför vars och ens ensak,
om man vill använda detta vatten**

FÖRENINGEN SÖRMLANDSLEDEN

